

עלון דף היומי להתאחדות הקהילות

דבר יום ביומו על הצניעות ויסודי הדת

התעוררות - הוא ארגון שמוקדש להלכות הצניעות ויסודי הדת בהשתתפות אדמו"רים, רבנים, קהילות, ולומדי תורה לשמה, בסיקוח כ"ק האדמו"ר רבי שלום יהודה גרוס אבדק"ק האלמין שליט"א, מחבר יותר מאלף ספרים על כל יסודי הדת

קו שומרי החומות: 072-3372978 לקבלת מידע בטלפון: 054-8505028

עלון מס' 1985 לימוד דף היומי להתאחדות הקהילות על יסודי הדת - כ"ג אלול - שנה רביעית תשפ"ד

מדה כנגד מדה - "אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין"

אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין

• סמוי מן העין

• "יצו ה' איתך את הברכה באסמיך ובכל משלח ידך וברכך בארץ אשר ה' אלקיך נתן לך" (דברים כח, ח).

הודה להקב"ה על חסדו הרב, והלך וקנה צורכי שבת.

כך היה במשך שבועות רבים.

ביום שישי אחד יצא איתו חבר. החבר ראה שרבי יוסף חיים מביט על שביל העפר שבו הלכו, כאילו הוא מחפש משהו.

שאל החבר: "אבד לך משהו? אתה רוצה שאעזור לך לחפש?".

סיפר לו רבי יוסף חיים, "כל ערב שבת אני יוצא אל רחוב העיר, ומוצא מטבע שמספיק לי להוצאות השבת".

מאותו יום שישי והלאה לא נמצא שום מטבע. ולמה? כי אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין.

ישנם דברים שראוי לו לאדם להצניע ולא לפרסם. אם רואה אדם שהקב"ה ברכו בהצלחה מאוד גדולה, ברוחניות או בגשמיות, ראוי לו להצניע לכת, כדי שתמשיך לשרות הברכה במעשיו.

***

רבי יצחק היה בעל חנות קטנה וצנועה. יום אחד החליט לקנות חנות נוספת. מניין הכסף? איש לא ידע. כמו כן היה מפזר הון רב לצדקה ולמעשי חסד. הוא קנה בית בסמוך לביתו, שכר משרתים ושיכן שם יתומים עניים מסכנים שאיבדו את הוריהם. הוא האכיל והשקה אותם וסיפק את כל מחסורם, וכשהגיעו לפירקם השיא אותם ודאג לכל צורכיהם.

'אסמיך' – לשון סמוי. אומרת הגמרא (תענית ח ע"ב): "תנא דבי רבי ישמעאל: אין הברכה מצויה אלא בדבר שאין העין שולטת בו, שנאמר "יצו ה' איתך את הברכה באסמיך... שאין הברכה מצויה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי, אלא בדבר הסמוי מן העין".

רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, רבה של ירושלים החרדית, היה שקדן עצום, והתנייג בתורה יומם ולילה.

הוא נולד בסלובקיה, וכשהיה בן חמש עשרה שנים שלחוהו הוריו ללמוד בישיבה מרוחקת מאוד מעיירת מגוריהם.

הישיבה לא הייתה יכולה לספק את כל צרכיהם של הבחורים, ולכן הורי הבחורים היו שולחים כסף לבניהם, כדי שיוכלו לקנות בגדים ומזון, ובפרט צורכי שבת.

הוריו של רבי יוסף חיים היו עניים מרודים, ולא היה באפשרותם לשלוח לו אפילו סכום מועט.

פעם אחת, בערב שבת, נזקק הבחור יוסף חיים לכסף בדחיפות, עבור צורכי שבת, אך לא הייתה בידו אפילו פרוטה אחת.

יצא לרחוב העיר, והתהלך כשהוא שקוע בלימודו, ופתאום ראה על שביל העפר מטבע כסף נוצץ. הרים את המטבע, ובלב מלא שמחה נתן תודה לה', והלך וקנה כל צורכי השבת ברווח.

שבוע לאחר מכן, כאשר הוצרך לכסף, יצא שוב אל הרחוב, ושוב מצא מטבע. רבי יוסף חיים

כל דבר שבצינעה – יש בו ברכה והוא מתקיים. דבר שבגלוי – אין בו ברכה והוא אינו מתקיים, אך לא די שהוא סמוי מן העין של אחרים, כדי שתשרה בו ברכה, מן הראוי שיהיה סמוי אפילו מן האדם עצמו. אם הרוויח – אל יספור את רווחיו במדויק, אלא לצורך מתן מעשר מרווחיו – "שאין הברכה מצויה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי אלא בדבר הסמוי מן העין".

לא רק לעניין ממון מדובר אלא, "כבוד אלוקים הסתר דבר" (משלי כה, ב). כל הלומד בצינעה – לא במהרה משתכח. אדם שמסתיר את ידיעותיו בתורה – תורתו משתמרת. אם יתהלך בענווה ובצניעות, מובטח לו שהקב"ה יברך את מעשי ידיו, וגם פרנסתו תהא מצויה. (אור לחיים כי תבא תשפ"ד).

הרב שלום יהודה גראס
אבדק"ק האלמין
בית שמש, ארץ הקודש

בחסות אמנות יהודית ציורי צדיקים מרהיבים

מנין התעשר? תעלומה גדולה. אפילו אשתו לא ידעה את הסוד. אך היא נמנעה מלשאול אותו. אם הוא לא שיתף אותה בסודו, צריך לכבד את רצונו, עד שיום אחד סקרנותה גברה והחליטה לשאול אותו על מקור העושר.

וזה סיפורו הפלאי:

היה זה לפני כמה שנים. יום אחד נכנס אליו לחנות אדם אלמוני, הניח על הריצפה שק של חמר טבעי, 'חינה', שהיו רגילים למרוח על השער, ואמר לו: "רבי, זו מתנה עבורך".

"תודה רבה", השיב רבי יצחק, "אבל ברוך ה' פרנסתי מצויה, ואינני זקוק למתנות".

האיש עזב את החנות, רבי יצחק רץ אחריו, אך הוא נעלם ואיננו. רבי יצחק הבין שזה מן השמים. ומה יעשה עם השק? חשב בליבו: "אניח את השק בצד למשך תקופה, ואם בינתיים ישוב בעליו – אחזיר לו את השק".

בחלוף הזמן, כשראה שאיש אינו בא לדרוש את אבדתו, חשש שהחמר יתעפש ויתקלקל. מן הראוי למכור את הסחורה בעודה בעלת ערך, ואם יבוא בעליה – ישיב לו את ערכה.

מאז הוא ראה ברכה גדולה במעשה ידיו. ל'חינה' היה ביקוש רב, במשך כל היום מילאו הקונים את חנותו. הוא ראה שהביקוש גדול וקנה עוד חניות. בכסף שהרוויח הירבה במעשי צדקה וחסד, גידל יתומים בביתו והשיאם בדרך כבוד.

והברכה נמשכת ונמשכת. וראה זה פלא: מאז החל למכור את ה'חינה' שבשק שהשאיר האלמוני בחנותו, תכולת השק לא נגמרה. בכל פעם הוא מוציא מן השק עוד קילו ועוד קילו, בלי שיעור וגבול. ממש נס מן השמים!

והינה, מאז גילה רבי יצחק את סודו לאשתו, תכולת השק הלכה ופחתה, עד שיום אחד השק התרוקן לגמרי. זהו זה, הברכה באה לסיימה. הקונים הלכו ופחתו, הרווחים הלכו והצטמצמו. עד שהוא נאלץ למכור את חנותו השנייה ונשאר עם החנות הקטנה והצנועה.

התברר כי היה זה אליהו הנביא שנגלה אל רבי יצחק ונתן לו שק של ברכה. אך כל עוד הברכה הייתה סמויה מן העין, היא התקיימה. ברגע שהסוד נתגלה, הברכה פרחה ואיננה.